

Oldatok

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

3. évfolyam

Programcsomag: Én és a világ

A modul szerzője: Wagner Éva

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	8-9 éves
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Ismerekedés az emberi tevékenységek környezetre gyakorolt hatásaival. Környezettudatos magatartás alakítása a lakókörnyezetben megfigyelhető jelenségek alapján.
A modul témái, tartalma	Témák: Élettelen természet: halmazállapotok Tartalom: A víz tulajdonságainak és használatának megismerése; a felszíni vizek állapotával kapcsolatos tudás gazdagítása, a környezettudatos magatartás alapozása.
Megelőző tapasztalat	Anyagok tulajdonságai, elemi együttműködési készség
Ajánlott továbbhaladási irány	Környezetszennyezés, környezetvédelem, szennyvíztisztítás, a helyi természeti környezet és annak állapota
A kompetenciafejlesztés fókuszai	A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információgyűjtés, -rendszerezés, -feldolgozás, kreativitás Környezettudatos magatartás: az egészséges környezet iránti igény Társas kompetencia: kommunikációs készségek, együttműködés
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: a környezettudatos magatartás, életvitel kialakulásának segítése annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését; a környezet állapota iránti felelősség és érzékenység alakítása; a közvetlen környezet természeti értékeinek megismerése és a megőrzésében való részvétel Tantárgyakhoz: a rendszerben, kölcsönhatásban, kapcsolatokban történő gondolkozás erősítése; játékos ismerkedés egyszerű keverékekkel, az oldatkészítéssel; a gyerekeket a gyakorlatban is érintő, helyi környezetvédelmi problémával való foglalkozás (ember a természetben) Modulokhoz: az anyagokkal és a tulajdonságaikkal kapcsolatos modulok, az élettelen környezettel, annak állapotával foglalkozó tevékenységek
Támogató rendszer	A mellékletben található tanári útmutató

Módszertani ajánlás

A modul három egymást követő órán kell megtartani. A csoportok szervezésénél a szimpátia vagy az érdeklődés alapú szervezést válasszuk. Mivel a tevékenységek tanulói kísérletet is tartalmaznak, a terem berendezésénél törekedjünk arra, hogy a gyerekek könnyen megközelíthessék a kísérleti eszközöket. A csoportok elhelyezkedésénél, az ültetésénél ügyeljünk arra, hogy a jobb- és a balkezes gyerekek ne „akadjanak össze” a kísérleti eszközök mozgásakor. A kísérletekhez javasolt eszközök a legtöbb iskolai szertárban megtalálhatók, de bármilyen más edénnyel is helyettesíthetők. A felhasználásra javasolt anyagok nem veszélyesek, de minden esetben hívjuk föl a gyerekek figyelmét arra, hogy az iskolai kísérletezések során használt anyagokat nem szabad megkóstolni, és az eszközöket csak kísérletezésre használhatjuk.

A tevékenység legfontosabb célja, hogy a gyerekek figyelmét ráirányítsa arra, hogy milyen fontos is a víz (attól azonban óvakodjunk, hogy valamiféle „fontossági sorrendet” alakítsunk ki az anyagok között). Ez azért fontos, mert a mindennapi életben nagyon sokrétűen és sajnos egyre pazarlóbban használjuk az ivóvizet. A tevékenység fontos célja, hogy a gyerekek rádöbbenjenek arra, hogy mennyi mindenhez kell a víz, és hogy elkezdjenek gondolkodni arról, hogyan lehetne a vízzel ésszerűen takarékoskodni.

A másik központi téma a felszíni és felszín alatti vizek tisztaságának kérdése. A gyerekek legyenek tisztában azzal, hogy a vízben lehetnek szemmel nem észlelhető anyagok. Ezért fontos az oldódás kérdésével foglalkozni. Iskolai tanulmányaik során még sokszor foglalkoznak majd a felszíni vizek állapotának kérdésével, itt most az ehhez szükséges ismeretek alapozása zajlik. Ezekre az ismeretekre épül a környezeti kultúra, ezért fontosak a modulban szervezett tevékenységek és beszélgetések.

A modulban sokféle előzetes tudás felhasználására nyílik lehetőség. Az egyes tevékenységek értékelésénél ügyeljünk arra, hogy akik kevesebb tudással rendelkeznek, vagy tudásukat nehezebben mozgósítják, ne érezzék magukat kirekesztettnek.

A kísérletezéshez szükséges munkafegyelem kialakításakor megbeszélhetjük a gyerekekkel, hogy a szabályok betartása miért fontos. Általában az a célravezető, ha a szabályokat a gyerekekkel közösen alakítjuk ki, a tanulói kísérletezésnél azonban a gyerekek biztonsága érdekében általában a pedagógus mondja el a szabályokat. Ezt, a szokásostól eltérő szabályalakítási módot is meg kell beszélni a gyerekekkel, el kell magyarázni nekik, hogy a szabályok az ő biztonságuk érdekében fontosak.

A modul mellékletei

Tanári mellékletek

P1 – Mít tudunk a vízről?

P2 – Térkitöltő

P3 – Mihez használunk vizet?

P4 – Beszéljük meg, miért fontos!

P5 – Vizsgáljuk meg közelebbről feladatlappal!

P6 – Séta a lakóhely közelében

- P7 – A víz körforgása
- P8 – Tengerek és óceánok
- P9 – Értékelés

Diákmelléletek

- D1 – A szólások jelentése
- D2 – Mihez használunk vizet?
- D3 – Vizsgáljuk meg közelebbről
- D4 – Séta a lakóhely közelében
- D5 – A víz körforgása
- D6 – Tengerek és óceánok